

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva
Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetések Schömföld A. könyvkereskedésében is felvételnek

Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Nyiltér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr
Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadhatók helyben:
Schömföld A. könyv- és papírkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

A magyar hősök sorsa ma.

Még alig egy pár él azon kolossusok közül, kiknek dicső nevéhez fűződnek az 1848—49-dik évi nagy események. A hősök közül, kik vértüket tékoztatták e hazáért és magyar nemzet szabadságáért, egyik legnagyobb hőst, kinek nevét egész legendakör övezte körül: Klapka György — meghalt. Később aggyort ért s így halála már különös fájdalmat nem okozhat senkinek; s így vele szemben nem igen volt már más kötelessége hátra a nemzetnek, mint lerógni a nagy hőst dicső emléke iránti kegyeletet.

Kegyeletet! Vajon gróf Szapáry belügyminisztertől, ki nem a magyar nemzet előtt, hanem Bécsben kíván népszerű lenni: várható-e kegyeletet egy 1848-diki hőst? — Fájdalom és szégyen a nemzetre, hogy e kérdésre egy rideg nem a felelet. A mai kormányelnök elmegy Bécsbe Radecky szobrához imádkozni; de még a végtisztesség hazafias formáját és méltó kegyeletet is megtagadja attól, ki egy időben utolsó volt a hősök között, ki a nemzet védelmében a fegyvert letévé.

Már az szégyen a nemzetre, hogy egy Klapkának egy vendéglőben, elhagyatva, majdnem koldus módra kellett lehunyni az örökös álmra szemét. De hát ő önzéletes ember volt és nem fogadott volna el kegyelmi fillért még nemzetétől se; azonban halála után annál inkább tartozott a nemzet s főként a nemzet nevében rendelkező kormány az elhunyt dicső hőst emléke iránt kegyelettel.

Hogy gróf Szapáry Gyula miniszterelnök előtt minő kegyelet vár a nemzet hőseire, ezt így írja le a Budapesti Hirlap:

„Az, a ki Kossuthot a magyar honpolgárok közül kitörülte; az, a ki nem ment el az aradi vértanúk szobrának leleplezésére: Szapáry Gyula gróf magyar miniszterelnök következetes akart maradni önmagához, midőn ma megtagadta Klapka György, magyar honvédtábornok holttestének a muzeum csarnokában való ravatalra helyezését s üzenté, hogy vigyék ki a halottat ma este tizenegy órakor csöndes sötétségben, észrevétlenül a kerepesi temető halottas házába, onnét fektessék sírjába, mint a hogy egy átutazó idegent eltemetni szoktak. Radecky szobrának megadta a tisztességet a magyar miniszterelnök, Szapáry, Klapka Györgyötől megtagadja a tisztességet. Csáky Albin, a közoktatási miniszter megadta volt már az engedélyt, hogy a muzeumból temessék el a dicső magyar katonát, a mikor jött az üzenet a miniszterelnöktől, hogy nem szabad őt kiteríteni díszes pompával az állam középületében, a hol a nép a szabadságharc nagy férfija iránt kegyeletet

mutathasson, a honnan díszmenettel kíséresse koporsóját, végtisztességet adván e nagy emberünknek, a mint illik: hanem megakadályozandó ezeket, államköltségen rendelte eltemetni, gyászmenet nélkül, a városon kívül. Ezt nevezik lojalis politikának a nemzeti érzésből kivetkőzött udvaronc államférfiak.

Klapka fia utban van Páris felől. Azt hiszi talán, hogy édes atyját hálás nemzete halotti pompával kíséri nyugó helyére; nem tudja, hogy itt egy korlátolt miniszterelnök rendelkezik s a nemzet becsületét szabadon sértegeti. A rokonok az atya holttestét nem akarták megengedni, hogy kivigyék oda a halottas házba éjnek idején, hogy még halálában is bujdosó legyen, s azt felelték a magyar miniszterelnök küldöttjének, Huszár irodagigazgatónak a miniszterelnökségből, hogy sem hogy ezt tűrjék, átadják a halott magyar hazafit édes fiának, a francia honpolgárnak, az határozzon, nem viszi-e el inkább atyja holttestét, hogy francia földön temesse el magának? És mégis kivitték.

Ilyenek történnek Magyarországon.*

Városi közgyűlésből.

— május 19.

Csak nem akar vége szakadni a taktikának! Stammer ur polgármestere tudva azt, hogy Sima Ferenc hivatalos elfoglaltsága miatt nem jelenhet meg a közgyűlésen, a közgyűlést szándékosan hívta össze a mai napra. Szerencséséleg azonban a párt ezuttal is derekasan megállta helyét s a vezér távollétében is visszavert minden pákulicohanást.

A közgyűlés megnyitása után dr. Filó Tihamér intézett kérdést a polgármesterhez, a városnak önálló törvényhatósággá alakulása tárgyában folyamatban levő előmunkálatok iránt. Miután a polgármester megígérte, hogy ezen ügyben már legközelebb jelenteni fog, interpelláló és közgyűlés a választ tudomásul vette.

A közgyűlés egyebiránt a városi pénztárak megvizsgálásáról szóló jelentések tudomásul vételével vette kezdetét.

Ezután a Bogárköz-, Vászár- és Polgárzug szabályozása céljából szükségessé vált kisajátítási jog engedélyezése iránt keletkezett vármegyei határozat s ezzel kapcsolatban Solti Ferenc és társainak kérelme olvastott fel. A közgyűlés ezen ügy érdemi tárgyalását 30 nap múlva kitűzendő közgyűlésre halasztotta, Burián Lajos indítványára pedig felhívta az építési szabályrendelet kidolgozására kiküldött bizottságot, hogy munkálatát hat hónap alatt felelősség terhe mellett készítse el.

A következő tárgy Burián Lajos indítványa volt az árvapénztári tartalékalapnak árva- és szegényemház létesítésére fordítása tárgyában. A közgyűlés az indítványt egyhangulag magáévá tette s a városi tartalékalapnak a jelzett célra a belügyminisztértől leendő átengedésének kérelmezését elhatározta.

Olvastott Ehrlich Laura magánövoda tulajdonosnő kérelme, kisdudóvó intézete részére évi segély adományozása iránt. A kérelem a gazdasági szak-

osztály javaslatával került a közgyűlés plenuma elé, folyamodónő részére 150 frt évi segély megadását javasolva.

Udvardy Sándor nem fogadja el a szakosztály javaslatát, s indítványozza, hogy a szentesi jótékony nőegylet által élvezett 300 frt segély osztassék két felé. — Petrovits Soma és Mikec Ödön ellene vannak Udvardy Sándor indítványának s a gazdasági szakosztály javaslatát ajánlják elfogadásra. Id. Temesváry Antal sem az egyik, sem a másik indítványt nem fogadja el, s javasolja, hogy a költségvetés jóváhagyásáig folyamodónő kérelme vétessék le a napirendről. A közgyűlés 54 szóval 27 ellen Temesváry Antal indítványát fogadta el.

Olvastott Smasól Teréz kérelme, melyben — tekintettel költséges befektetéseire — a Széchenyi ligetbeli csárda bérletére nézve a várossal kötött szerződésének újabb 6 évre leendő meghosszabbítását kéri. A gazdasági szakosztály a szerződést csak egy évre javasolta meghosszabbítani, a közgyűlés többsége azonban ezt dr. Filó Tihamér indítványára 3 évben állapította meg. A közgyűlés ezen határozata felsőbb jóváhagyás iránt a vármegyéhez fog felterjesztetni.

Ezután Mähr Kázmér cukrásznak egy kérelme került tárgyalás alá. Folyamodó ugyanis a Széchenyi ligetben, a volt gimn. épülettől mintegy 100 méter távolságra, egy kioszknak saját költségén leendő felépítését tervezi olyformán, ha a város erre nézve neki 15 évi jogot ad, mely idő elteltével az épület a város tulajdonába menne át minden díj nélkül. A gazdasági szakosztály csak 10 évre véleményezi az engedély kiadását, ellenben Novobácky Győző indokolt beszéd kíséretében — folyamodó kérelmének megfelelőleg — az engedélynek 15 évre megadását indítványozza. Az ezen kérelem felett kifejtett hosszas vita vége aztán egy lett, hogy a közgyűlés többsége a szakosztály javaslatát fogadta el.

Most következett az első napi közgyűlés legfontosabb tárgya: Sarkadi-Nagy Mihály volt polgármester és a városi tanács érdekelt tagjainak előterjesztése, a fogyasztási adóleszámolási ügyben 2137 frt 40 krnak részükre való visszafizetése iránt.

Udvardy Sándor szolt először a kérdéshez, hosszabb beszéd kíséretében a kérelem teljesítését indítványozva. Hasonló értelemmel szólottak még id. Temesváry Antal, Pásztor János, Bálint József, dr. Ecseri Lajos és dr. Filó Tihamér, — ellene pedig dr. Lakos Imre. Végre is névszerinti szavazással döntött a közgyűlés a kérdés felett, 46 szavazattal 21 ellenében Udvardy Sándor indítványát fogadva el. Igennel, tehát a 2137 frt 43 krnak kérelmezők részére visszafizetése mellett szavaztak:

Zsoldos Ferenc, Gerőc Lajos, dr. Ecseri Lajos, Hódy Pál, dr. Filó Tihamér, Szánthó Dániel, Sarkadi-Nagy Ferenc, Tóth Kálmán, Polgár Sámuel, Tancik József, R-Molnár István, Földvári-Nagy István, Borsos Lajos, Novobácky Győző, Babós József, Kovács János, Mészáros István, Kálmán Mihály, ifj. Várady Lajos, Musa Gergely, Vecseri János (I. t.), Lami István, Csucs Sándor, Pásztor János, Bálint József, Rádi János, Molnár Lajos, Aradi János, Babós János, Gombos József, Bartuc János, Vass Imre, Temesváry Antal, Vecseri István, Udvardy Sándor, Józai Sándor, Bérkai András, Bálint Albert, Török Imre, Nyiry Gyula, Horváth Jenő, Beszédes István, Abaffy Zsigmond, Szürszabó-Nagy Kálmán, Tóth Gyula, Varga Bénéiamin.

Ellene pedig a következő képviselők:

Szürszabó-Nagy Imre, id. Mátéfi Ferenc, Reis Samu, dr. Bartha Kálmán, Piti Péter, Vecseri Bálint, Bánfalvi Lajos, Cs.-Lakos István, Pápai János, Horváth Sándor, id. Sulc Lajos, Szoboszlai-Szabó Bálint, Papp Ferenc, Földvári-Nagy Lajos, Berényi Gergely, dr. Lakos Imre, Józsa György, Kórógyi József, Kiss János, Udvardi-Lakos Sándor.

A közgyűlés ma folytatódik.

Az új pénz.

Magyarország pénzügyeinek történetében nevezetes nap lesz hosszú időre 1892. május 14-ke. Ekkor nyújtotta be a kormány a képviselőházban a pénzügyi rendezéséről és az új pénz behozataláról szóló törvényjavaslatot, mely az aranyértéket lépteti életbe. A most forgalomban levő osztrák értékű aranyak, 1 firtos, 5 firtos s 10 firtos osztrák értékű papírajaink, továbbá az ezüst 1 firtosok, az ezüst s réz váltópénzek bizonyos ideig az új pénzzel egyidejűleg forgalomban hagyatnak, s csak lassanként vonatnak ki a forgalomból s fizetést akar az új pénzzel, akár a régivel lehet teljesíteni. — Az új arany értékű pénz a száz fillerre oszlo korona, a mely egyenlő értékű egy fél forinttal, azaz 50 krajcárral.

A koronaérték behozataláról szóló törvényjavaslat főbb intézkedései ezek:

Aranyérték. Ez lép az osztrák érték helyébe. Számítási egysége a korona, mely száz fillerre oszlik. Alapsúlya a kilogramm s ennek tizedes részei.

Vegyítése: az aranypénznek 900 ezredrész arany s száz ezredrész réz. Ily vegyített arany kilogrammjára 2,952 korona s egy kilo finom aranyra 3,280 korona esik.

Aranyérmek lesznek: husz- és tizkoronások. Amazokból 147,6 esik egy kilogramm vegyített s 161 egy kilo tiszta aranyra; ez utóbbiakból 295,2 a vegyített s 328 a tiszta arany kilogrammjára. Amazok nyers súlya: 6,775,067, emezeké: 3,387,533 gramm. Amazok átmérője 21, emezeké 19 milliméter. A verésnél e méretek pontossága biztosítandó s a súlyban csak 0,002 rész, a finomságban 0,001 rész eltérés engedtetik meg. Erre a forgalomban előálló elkopásra való tekintetből, a forgalmi súly 6,74, illetőleg 3,37 grammal állapítatik meg. E határon túl az elkopott pénz a közpénztáraknál teljes névértékben fogadandó el s a királyi pénzverő intézetbe szállítandó. Ha forgalmon kívül fogyna a pénz súlya, akkor értékéből csak finomsági tartalma térítetik meg.

As aranyérmek formája. Egyik lapjára jön a király egész alakja koronázási öltözetben, rajta e

felirat lesz: *Ferenc József I. K. A. Cs. és M. H. S. D. O. Ap. kir.* (Isten kegyelméből ausztriai császár és Magyar-, Horvát-, Szlavon-, Dalmátországok apostoli királya), alul a veretés évszáma. A másik lapra jön a magyar korona országainak egyesített címere az angyalokkal; körirat; fenn: *Magyar királyság*, értékjelzés lenn: *20 korona*, illetőleg *10 korona*. A karima sima; a huszkoronásokon mélyített betűkkel áll: *Bisalmam as ősi erényben*, a tizkoronásokon mélyített ékítmény lesz; a perem mindkét érmen emelkedett és sima, azon belül pedig gyöngyosor vonul körül.

A verés díja. Miután aranyérmek magánosok számlájára is verethetők lesznek, ezért a díjat rendeleti uton fogják megállapítani, oly korlátozással, hogy az a huszkoronásoknál 0,3, tizkoronásoknál 0,5 százalékot meg nem haladhat.

Régi aranyok. Kereskedelmi érmeül az 1868. 7. tc. 2–3. §§. alapján aranyok ezental is verethetők. A forgalomban levő nyolc- és négyforintos aranyok azonban nem veretnek többé. (9 §.)

Váltópénzek. A régi ezüst egyforintosok egyelőre forgalomban maradnak, új egyforintosok pedig csak abból a készletből verethetők, mely e célra a kormánytól már beszereztetett. Míg e pénz a forgalomból ki nem vonatik, fizetésük elfogadandó, de koronaértékben számítandó: *egy ezüst forintos — két koronával.*

A koronaértékre szóló új érme lesznek: *ezüsből* egykoronások és 50 filléresek; *nikkelből* 20 és 10 filléresek; *végre bronzból* 2 és 1 filléresek.

Ezüstérmek. A vegyülék: ezüsből 835, rézből 165 ezredrész. Egy kilogramm 200 darab 1 koronás, vagy 400 darab 50 filléres fog veretni; amazok súlya 5, emezeké 2,5 gramm lesz. A verés pontosságában 3 ezredrész finomsági, 10 ezredrész súlybeli eltérés engedhet meg. Az átmérő a nagyobb pénzénél 23, a kisebbnél 18 milliméter. Formájuk: egyik lapra a király mellképe jön, az aranyérem körirattal, a másik lapra a magyar korona s alája koszoruba foglalva az értékjelzés (*1 korona, vagy 50 fillér*) s a veretés évszáma. Az egykoronás karimája sima s mélyített írással az aranyérem jelmondatát viseli, — az 50 filléresé sima, jelmondat nélkül.

A nikkelérmek tiszta nikkelből veretnek: egy kilogrammból 250 darab 20, vagy 333 darab 10 filléres kerül ki; amazok átmérője 21, emezeké 19 milliméter. Formájuk: egyik lapra jön a magyar korona, *magy. kir. váltópénz* körirattal s a veretés évszámaival, a másik lapra kalászkoszoruban az értékjelzés: *20 fillér, vagy 10 fillér*. A karima rovatkas mindenik pénzben.

Bronzérmek. Vegyülékük: 95 rész réz, 4 rész ón s 1 rész horgany. Egy kilogrammból 300 drb 2, vagy 600 drb. 1 filléres kerül ki. Formájuk azonos a nikkelérmekével, csak az értékjelzés más, a karima sima, az átmérő 19, illetve 17 milliméter.

A váltópénzek mennyisége ezüstben 60 millió, *nikkelben* 18, *bronzban* 7 millió 8 százezer korona értékű pénz verethető; csakis az állam számlájára. A kiverés s a forgalomba hozás, illetve az eddigi pénz bevonásának határideje rendeleti uton állapítatik meg.

A forgalomra nézve: ezüstérmek korlátlanul, nikkel- és bronzérmek 10 koronáig fogadtatnak a közpénztáraknál; magánpénztárak ellenben ezüstérmeket csak 50, nikkelpénzt 10, bronzból való 1 korona erejéig tartoznak elfogadni.

Rossz pénzek. Csonkított, vagy hamisított érmeiket a közpénztárak kártérítés nélkül vonnak be s a pénzverőbe szállítják. Elkopott érmeiket ellenben átváltás végett is elfogadnak s az újból való verés államköltségen történik.

Átmeneti intézkedések. Egyelőre az osztrák értékű váltópénzek forgalomban maradnak, de koronaértékben számítandók: a 20 krajcárosok 40, a 10 krajcárosok 20, a 4 krajcárosok 8, az 1 krajcárosok 2, a félkrajcárosok 1 fillérben. Fizetni pedig lehet ezüst váltópénzzel állami pénztáraknál 5, magánforgalomban 2 firtig (10, illetve 4 koronáig); rézpénzzel pedig ott beváltásként korlátlanul, itt 50 krajcárig (1 koronáig.)

Hasonlóképpen forgalomban marad a papírpénz de névértékének minden forintja két koronának lesz számítandó.

Olyan fizetéseknek, melyek osztrák értékben voltak teljesítendőek, koronaértékű aranyérmekben teljesíthetők, még pedig 10 forint 20 koronában, 5 forint 10 koronában számítandó. Ugyanez áll a forgalomban levő váltópénznél, melyből 50 krajcár 1 koronát, 10 krajcár husz fillért stb. teend.

As új érték életbelépését a kormány rendeleti uton határozza meg. Külön törvények fognak rendelkezni az új értékben való számításról, az éremforgalom viszonyairól, az új érték jogi viszonyairól, az osztrák értékű pénzek bevonásáról s az új pénzben való fizetések kezdési idejéről.

Tekintettel a monarchia másik államával fennálló vám- és kereskedelmi szövetségre, a koronaérték e szövetség tartama alatt csak az esetben léphet életbe, ha a monarchia másik állama pénzrendszer és pénzláb dolgában hasonló törvényt alkot.

A „SZENTESI LAP” TÁRCAJA

Klapka Komáromban.

A magyar szabadságharc utolsó fegyverzőreje Komáromban hangzott el. *Klapka* György, a komáromi hős tartotta kezében a magyar nemzet szabadsága érdekében felemelt fegyvert legtovább.

Egy szemtanu, id. Szinnyei József, „Komárom 1848–49-ben” címen közrebocsátott naplójegyzeteiben így írja le a var átadását:

Október 2-án tiszta szép reggel volt, a nap ragyogott, sugarai oly melegek voltak, mintha a várórség hideg kedélyét akarták volna fölmelegíteni. A rendelkezések úgy történtek, hogy az elsáncolt tábor katonái átadása tökéletesen végre mehetett.

Midőn a cs. kir. sereg, a meghatározott egyezkedés szerint, délután három órákor a táborhoz közeledett, annak őrsége fegyverben állott, még pedig következőkép: a jobb szárnyon Janik hadosztálya; a centrumban: Rakovszky hadosztálya, a balszárnyon Kosztolányi hadosztálya.

A Württemberg-huszárok, kiket nem fizethettek ki, a belső várba vonattak. A hadállási lövegek szolgálatában lévő emberei ágyuk mellett állottak. A 8-ik haltest zenekara a balszárnyon volt.

Klapka délután négy órákor jelent meg a táborban. A csapatok, melyek zászlójánkat harc vonalban állottak föl, puskáikkal tisztelegtek és a zenekar rákezdte a Rákocytulót. Ez a jelenet több osztrák tisztet közelebb csalt a sáncozathoz,

Klapka a csapat előtt végig nyargalt, azután közepén megállott és felszólította katonáit, hogy sorokban nyugodjanak meg. Erre „lábhoz!” és „imához!” vezényelték. E percek alatt, melyeket még a zene komoly akkordjai is emeltek, hallható volt a sereg zokogása, mely ezen utolsó gyakorlatát megtört szívvel teljesíté. A bevégzett ima után a puskák gulába rakattak, a szerelvénnyek letéttettek, s ekkor a vad fájdalom szétszaggatá a megszokott fegyelmet. A zászlóalj legénysége zászlajához rohant, ezen, golyóktól átlukasztott szent jelvényhez, melyet annyi csatába, oly sok ütközetbe kísért, hogy utólszor csókolja meg azt és abból emlékül vigyen magával egy darabot. A tiszték sirva borultak egymás nyakába és a legénység kezököt csókolá. Oly jelenet volt ez, mely a legkeményebb szívet is megindította. Egy osztrák lovascsapat nyomult előre, ácvette a huszárok lovait és a fogatokat. A csapatok fegyvertelenül a hidon át a várakba vonultak, hol még ezt az éjt töltötték.

Az osztrákok erre lengő zászlókkal és harsogó zenével vonultak be az elhagyott táborba s elfoglaltván azt, előőrseiket a Duna jobb partján fölállították.

Esti hat órákor már fekete-sárga zászló lengett a hídfőerődön, az ugynevezett „csillagsánc”-on és büszkén tekintett ellenfelére, az ó-vár kiszögellő bástyáján lengő nemzeti színű zászlóra. A Bécsből Pestre leuszó gőzhajók utasainak furcsa látvány tárult ez este szemek elé, a mint Komáromot a két parton fölállított különböző előőrők közt elhagyják, midőn a jobb parton az osztrák néphymnus hangzott

ugyanakkor a balparton a zenekar a felvillanyzó „Rákocytulót” húzta s a gőzhajó „vívát!” és „éljen!” kiáltások közt haladt tovább.

Mint különös véletlent említem itt föl, hogy Vilmos főherceg ezredének 2-ik zászlóalja volt az első, mely a „csillagsánc”-ba bevonult; ugyanazon zászlóalj, mely egy évvel előbb szorongatott körülmények közt ugyanott egy éjt töltött és mint az osztrák sereg utolsó csapata hagyta el ezt a helyet; akkor 43 embert lázbetegen hagytak hátra, kik közül most 13 ismét a sereghez csatlakozott, a többi elhalt.

Október 3-án Zichy gróf hadosztálya tette le a fegyvert. Ezekkel egyidőben az ó- és újvár és a Duna-sziget tüzésége, a hidászok és utászok osztályai, végre a Württemberg-huszárok. Ekkor a várral együtt 519 agyu jutott az osztrákok birtokába.

Ezen helyeket a cs. kir. csapatok azonnal megszállották.

A Württemberg-huszárok a Duna-szigetén a legnagyobb diszszel rukkoltak ki. A szép, büszke tekintetű s vitéz huszárezred átadása több osztrák tábornok, u. m. Colloredo herceg, Nobili gr., Burich, Barkó stb. jelenlétében történt. Klapka végig lovagolt ezen legvitézesebb huszárok előtt, mialatt a zenekar a „Klapka-utulót” játszott. Ezután meleg szavakban bucsuzott el tőlük, megköszönte kitartásukat, hazaszeretetüket és azon ritka bátorságot, melyet ők a világ előtt tanusítottak. Erre a huszárok részéről harsány „éljen!” következett. Az imától való helyreállítás után Prichoda alezredes fadjalomtól reszkelt hangon vezénylé a végzetteljes szót: „Szállj le!”

Helyi és megyei hírek.

— **Személyi hir.** Dr. Babó Emil, Szeged város alsó kerületének országgyűlési képviselője, pár nap óta körünkben időzik. Mint Szeged egyik legtekintélyesebb ügyvéde, egy peres ügyben nézett át itt telekkönyvi iratokat. Dr. Babó itt léte alkalmából látogatást tett Sima Ferenc és Balogh János országgyűlési képviselőknél. Dr. Babó Emil ma fog Szegedre hazautazni.

— **Püspökbeiktatás.** Kiss Áron ref. püspöknek beiktatása f. hó 17-én nagy ünnepélyességek közt ment végbe. Az egyházkerületi közgyűlés tagjai és a küldöttségek a ref. kollegium disztermében gyülekeztek, honnan egy világi és egyháziakból álló fényes küldöttség, mindannyian diszmagyarban, indult a püspök megnívására. A megjelent püspököt rendkívül lelkesültséggel fogadták az egybegyűltek, s midőn Vályi János egyházkerületi főgondnok felhívására kijelentette, hogy a püspöki méltóságot, melyet az isteni kegyelem ruházott reá, — elfogadja; a jelenlevők riadó éljenzésben törtek ki. Innen a meghívottak a nagy templomba vonultak, hol kezdetét vette a tulajdonképpeni beiktatási ünnepély. Elsőben is a kerületi főjegyző a püspöki esküt olvasta fel, melyet Kiss Áron erőteljes, érces hangon utána mondott. Ezután a három legidősebb esperes megáldotta a püspököt, ki az áldás után megható imát, majd programmszerű gyönyörű egyházi beszédet mondott. Istenisztelet befejezésével a püspök a küldöttségeket fogadta. Jelen volt valamennyi superintendens és esperesség küldöttsége, azonkívül számos egyház is képviseltette magát. Tisztelgett Debrecen város tanácsa, az államhivatalok, a főiskola, kereskedelmi akadémia és a különböző hitközségek. Kiss Áron püspök mindegyik küldöttségnek magvas és eszmedus beszédben válaszolt. A szentesi ref. egyház küldöttsége nevében Filó János ref. lelkész üdvözölte az ünnepeltet. — A beiktatás után nagy disztribúció volt, melyen több százan vettek részt. A beiktatással járó fáradság egyáltalán nem merítette ki a püspököt; mert dacára annak, hogy éjjel után 2 órakor tért nyugalomra, reggel 6 órakor már kertjében sétálgatott s a megelőző nap fáradságainak nyoma sem látszott rajta.

— A „Szentés és Vidéke” szó-

Ekkor felszólította gróf Nobili Klapkát, intézné a huszarakhoz azon kérdést, vajon volna-e kedve lakosok közülök osztrák szolgálatba lépni? Klapka ezt is megtette. Fölszólítását mély csend követé, senki se lépett ki a sorból. Egy vén altiszt azonban hangosan és nyugodtan így szólt: „Tábornok ur! Az osztrákokhoz nem lépünk át, de ha a hazának ismét szüksége lesz reánk, mindnyájunkra számot tarthat ön!”

Ha már a tegnapi jelenet könyvet csalt ki szemeinkből, akkor az ma záporokint omlott! Mit a halálra ítélt érez, midőn a szép világnak búcsút mondva, a vérpadra lép, oly érzelmek szállhattak meg ezen vitéz huszárokat, midőn lovaikról leszálltak. Fájdalomtól jajszékelve borultak lovaik nyakára. Végre az osztrák lovasság előre nyargalt és átvette a huszarak lovait, kik még egy utolsó tekintetet vetve azokra, elhagyták a szomorú helyet és a rájuk várakozó uszályhajókra mentek. Ott állott Klapka a parton, még egy utolsó búcsuzót mondva nekik, kezéket szorongatva.

Klapkának utolsó napiparancsa, melyben bajtársaitól búcsuzik, ugyanezen napon (október 3.) jelent meg a falakon.

* * *

„Bajtársak!

„Keblem elfogul, mert utóljára szólok hozzátok, kikhez annyi öröm és szenvedés, annyi drága honfivéren nyert dicsőség s kikhez egy szent kötelesség közös érzete fűzött elválaszthatlanul.

„Egy szép, de küzdelemteljes pályára léptün

zata. A megye hivatalos lapja legközelebbi száma komolyan megint a megyei pártot, hogy az alispánválasztás alkalmával mondjon le minden szeparatiztikus törekvéseiről és egyesült erővel tömörüljön a kenyér-párt, akarjuk mondani: Csató Zsiga pártja mellett, mint a ki egyedül van hivatva ezidőszert Csongrád-megyében az ügyek élére állani és itt békét és megnyugvást teremteni. Együttal szemrehányásokat tesz a másik alispáni aspirans, dr. Cicatricis Lajosnak, hogy a párt egységét fellépése által megbontani törekszik. Hát csak hadd beszéljen ez a tisztelt újság és vele együtt az egész kenyér-párt! Annyi bizonyos, hogy a megyei pártban lévő szakadást vezércikkkel nem fogja betömní; mert maga a megyei párt is élénken érzi annak szükségét, hogy az eddigi irányzattal szakítani kell s változni kell a közéleti viszonyoknak Csongrád-megyében. Arról pedig ne is álmodozzék, hogy az a párt, mely Sima Ferencet vallja vezérének, eddig akár egyik, akár a másik jelölt mellett állást foglalt volna. Ennek a pártnak egyedüli jelöltje Balogh János; de mert Balogh János a jelen viszonyok között a jelöltséget el nem fogadta, a párt a legközelebbi vasárnapon fog a 48-as népkörben értekezletet tartani s határozni a felett, hogy milyen álláspontot foglaljon el az alispánválasztással szemben? Azzal azonban tisztában lehet mindenki, legfőként pedig a „Szentés és Vidéke”, hogy habár Balogh János, a megyei ellenzék jelöltje, a mostani közéleti viszonyokra való hivatkozással fclszólítás dacára sem fogadta el a jelöltséget, mégis csak az lesz az alispán, akit Sima Ferenc és pártja akar.

— **Meghívás.** A szentesi II. 48-as népkör f. évi május hó 22-én délután 3 órakor saját helyiségében évi rendes tisztújító közgyűlést tart, melyre a kör tagjait ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Apagyilkos.** Megrendítő apagyilkosság esete tartja pár nap óta izgatottságban városunk lakosságát. A rémes gyilkosság részleteiről a következőket írhatjuk: Szigeti-Lakos Imre fertői tanyai lakos mióta apai örökséget atvette, iszások, préda ember volt; családjaival, mely nejből és 2 fiából állott, 1884. óta folytonos viszálykodásban élt. Kicsapongásai következtében a különben elég tekintélyes birtok egyre fogyott, pusztult, úgy, hogy a napokban már az utolsó maradékára is nagyobb összeget vett kölcsön, azon nyíltan hangoztatott kijelentéssel, hogy végére

nem rég. A legmagasztosabb feláldozással törtünk a kitűzött cél felé.

„Megtettük, mit ember saját erejével tenni képes s pirulás nélkül állhatunk isten és a világ színe elé. Am a sors könyvében másképp volt megírva... Es most lelépünk a pályáról, melyre oly sok szép reményeket hintett a közérzelem s melyen elvérezhetünk ugyan, de vele a nemzet ügyének többé használni nem fogunk. Lelépünk a térről, mert a haza kívánja, melynek tovább is leendő szüksége hű fiakra; lelépünk, mert szent tartozásaink vannak azon haza iránt, mely úgy lehet, fenmaradásunkban leli a jövő minden vigaszt.

„Maradjatok hat továbbra is támoszlopai!... „A feladatot, mely előttetek állt, férfiasan s mindvégig következetesen teljesítetek. Meghajlaltok, mert kellett; — az események törhetetlen hatalma előtt hajlaltok meg... ez és a megmentett becsület adhat megnyugvást mindnyájatoknak.

„Vegyétek férfias, elszánt küzdelmeitekért a haza legforróbb köszönetét!

„Vegyétek egyszersmind szíves végbucsumat.

„Isten veletek!...” Klapka György tk.

* * *

Az éj csendes volt, a kelő hold sápadtan rejtőzött a sötét fellegek közé. Távol a láthatáron vilámlott. A lefegyverzett honvédek siralmas éje volt ez, mely egy hosszú szenvedésnek kezdetét jelzé.

Oktober negyedikén a belváros, a nádorvonal, az Apáti-sziget és a vágdunai erdők szálláltak meg. Délután négy órakor már egy fegyveres honvéd ksem volt Komáromban.

jár mindennek, s azután majd úgy lesz, ahogy lesz; de az ő vagyonán ugyan nem fog egy örökös se osztzkodni. A gyilkosságot megelőző napon az utolsó darab föld is eladásra került, amit megtudva Lakosnak Antal nevű 26 éves fia, másnap, vagyis május 17-én reggel felkereste az istállóban heverésző apját, hogy ha még lehetséges, e szándékáról lebeszélje s a jó utra terelje. Hasztalan volt minden kérése. Lakos a legridegebben utasította vissza fia kívánságát nemcsak; de sőt még az anyai jussnak a kiadását is megtagadta. Ezenközben a szóváltás apa és fiu között egyre hevesebb lett. Az elkeseredett fiu végre felindulásában a legborzasztóbb határozta el magát, magánkülvili állapotában kirohant az istállóból, hová pár perc múlva már puskával kezében tért vissza. A gyilkos fiu a vontassóvü vadászfegyvert apja fejének irányítva, azt közvetlen közelből rásütötte. A golyó a balszem fölött furódott a fejbe s feltétlen halált okozó volt. A lövés után Lakos Imrénének csupán annyi ereje maradt, hogy az istálló sarkáig elvánszorogjon, itt azonban összerogyott és meghalt. A borzasztó eset után a gyilkos önként jelentkezett a rkapitányságnál, hol a legnagyobb részletkéig jegyzőkönyv be mondta a borzalmas eset előzményeit. A gyilkos fiut a rendőrség letartóztatta s a járásbírósnak adta át.

— **Szünő járvány.** Mint örömmel értesülünk, a difteritisz járvány városunk területén szünőfelben van. Ezt abból következtetjük, hogy az utóbbi pár nap alatt a rkapitányságnál egyetlen újabb betegülési esetet sem jelentettek be.

— **Az első sírdomb Uj-Szentesen.** Mint lapunknak temesmegyei Uj-Szentesről írjak, odatelepült véreink f. hó 13-án temetkeztek először. Az új otthonban domboruló első sírhant Kovács Ferencné szül. Kalmár Erzsébet hült tetemét takarja, ki f. hó 12-én hunyt el 73 éves korában. Temetése az ott lakó telepesek nagy részvétele mellett ment végbe. A gyászszertartást Futó Zoltán temesvári ref. lelkész végezte s ugyan ő mondott az elhunyt felett megható alkalmi predikációt és imát. Kántor hiányában a kántori tisztet szíveségből Dékány János telepes teljesítette közmegeledésre.

— **A vármegyei hajduk** f. évi június 6-án, azaz pünkösöd második napján a Smazal-féle ligeti helyiségben, felerészben a városi szegények javára, népmulatságot rendeznek. Belépti díj személyenként 50 kr. Családjegy 1 frt 20 kr.

— **Csereajánlat.** Az 1848—49-iki szabadságharcunknak a lóvárosi vígadóban levő muzeuma vásárol és Kossuth vagy Petőfi stb. képekért becserél 1848—49-iki kéziratokat, nyomtatványokat, fegyvereket és egyéb ereklyéket; de különösen katonai öltözeteket és képeket. Küldemények az 1848—49-iki emlékek gyűjteményének Budapest, vígadó épület címezendők.

E nap hajnala borús volt, esett is.

Egész delig nagy sürgés-forgás volt a városban; levert alakok, bus arcok, kesergő szemek, bánatos honvédek minden felé.

A komáromi tanács jegyzőkönyvében október 4-iki kelettel 2076. sz. alatt ezt olvashatni:

„Egy kinos, viharos, lefolyása idejében úgy, mint

következményeiben egyesekre s egész községekre vészesen nehezkedett egy, a társadalmi viszonyokat legszorosabb életkötélékeiben megingatott, a törvényes rend és hatalomnak mellözésével s megtagadásával, a személy sértetlenségét s a tulajdonjog szentségét lábbal tapodott, egyeseknek kárhuzatos, ezreknek inségein s nyomorúságán meg nem indult hiusága s nagyravágyása következtében támasztott és taplált forradalmi időszaknak elmúltával; a pártviszály és a vakszenvedély vezérelte felkelő seregeknek ő cs. kir. apostoli felsége hadai vitézségével győzelmes csatákban leverése s végképeni legyőzése után, a felséges uralkodó háznak Magyarország javára, népei jólétének felvirágozására századokon át célzott atyai gondoskodása s irányzott törekvései által megőrzött kegyelet érzetében, a tanács ő cs. kir. apostoli felsége s a fenséges uralkodóház iránti hűségét és ragaszkodását az oly sokaktól óhajtott békének visszaállítására, a fennálló törvényes hatalom irányában tisztelet és engedelmességnek visszaszerzése felletti keblének mélyéből eredett őszinte őrvendezésével legalázatosabb jobbágyi hódolatának kifejezésével — felírásában felterjeszteni elhatározá.”

A „felírás” is ilyen hangú. Megkezdődött a szörnyű korszak!

